

УДК 336.77

Левченко Н.М., докт. держ. упр., професор
Шишканова Г.А., канд. фіз.-мат. наук, доцент
Національний університет «Запорізька політехніка», levchenkon65@gmail.com
Левченко С.А., головний державний інспектор
Відділ супроводження інформаційних систем Управління інформаційних технологій ГУ
ДПС у Запорізькій області

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ ЕНЕРГЕТИКИ В КОНТЕКСТІ «ЗЕЛЕНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ»

Труднощі, пов'язані з погіршенням стану довкілля та зміною клімату, в останні роки стрімко виринули на поверхню, викликаючи серйозне занепокоєння у міжнародній спільноті та політиків, що прагнуть до сталого розвитку. Тож, на останньому саміті ООН - COP27 (Conference of the Parties) з питань екологічного регулювання та зміни клімату країни, що ратифікували РКЗК ООН, прийняли рішення щодо досягнення чистого нульового рівня викидів вуглекислого газу, і насамперед, завдяки скороченню електростанцій, що працюють на викопному паливі. Осторонь не лишилась і Україна. Відтак, урядом було затверджено Національний план скорочення викидів від великих спалювальних установок (ТЕС/ТЕЦ) (далі - НСПВ), прийнято Національний план з енергетики та зміни клімату на період до 2030 року [1] та інші документи зі стратегічного розвитку. Втім, реалізація рішень щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря потребує на впровадження масштабних і капіталоемних проєктів з модернізації обладнання ТЕС/ТЕЦ та будівництва установок з очищення димових газів від викидів діоксиду сірки (CO₂), оксидів азоту (NO_x) тощо. Механізми ж фінансування заходів з екологічної модернізації ТЕС/ТЕЦ, на жаль, НСПВ не визначено. Ті ж механізми фінансування проєктів з реконструкцій/модернізацій генеруючого обладнання, що діяли до впровадження нового ринку електроенергії, втратили свою актуальність, а нові (європейські) – до тепер не імplementовано в національне законодавство. Відтак, є очевидним, що у повоєнні роки ТЕС/ТЕЦ матимуть дефіцит власних ресурсів, необхідних для фінансування модернізації їх обладнання [2, с.8].

Вирішення перелічених питань за оцінками експертів можливе за умови активізації залучення інвестицій. Однак інституційні інвестори наразі надають перевагу ESG-інвестуванню (англ. *Environmental, Social, and Corporate Governance*), про що свідчить його зростаюча частка в обсягах інвестицій на ринку капіталу. Втім, рішення щодо ESG-інвестування приймаються інвесторами лише за умови чіткого розуміння масштабу декаплінг-ефекту, який доцільно визначати за модифікованою методикою, розробленою авторами. Визначено можливі варіанти ESG-ефективності підприємств енергетики, які умовно відповідають чотирьом зонам матриці прийняття ESG-інвестиційних рішень. Проведено дослідження очікуваного декаплінг-ефекту ESG-інвестицій у розвиток підприємств енергетики з метою зниження вуглецевих викидів.

Список посилань

1. Про Національний план з енергетики та зміни клімату на період до 2030 року. Розпорядження КМУ від 29.12.21 р. №1803-р. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1803-2021-%D1%80#Text>.
2. Звіт «Економічно-обґрунтований підхід до запровадження Національного плану скорочення викидів в Україні на підставі досвіду скорочення викидів у повітря шкідливих забруднюючих речовин великими спалювальними установками в Європі». ІЕПр НАНУ.К. 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: https://vse.energy/docs/Report_NP%20.pdf